

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI
OSMI RAZRED
ŠKOLSKA GODINA: 2014. / 2015.
Četvrtak, 5. veljače 2015.
13:00 – 14:00 sati

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
-----------	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

(MJESTO I NADNEVAK)

NAPUTCI:

1. **Imate 60 minuta za rješavanje ispita.**
2. **Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.**
3. **Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će s 0 bodova.**
4. **Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk. god. 2014./2015.**
5. **Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati.**
6. **Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.**
7. **Želimo Vam mnogo uspjeha!**

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

1. Koji pojam vezujemo uz osobu sa slike?

1	
---	--

- A. Fašizam
- B. Izolacionizam
- C. Militarizam
- D. Nacizam

2. Na kojim su Olimpijskim igrama prvi put sudjelovale žene?

1	
---	--

- A. 1900. godine u Parizu
- B. 1908. godine u Londonu
- C. 1912. godine u Stockholmu
- D. 1920. godine u Antwerpenu

3. Koja je stranka na izborima, u Kraljevstvu SHS, za Ustavotvornu skupštinu 1920. godine osvojila najveći broj mandata?

1	
---	--

- A. Demokratska stranka
- B. Hrvatska pučka seljačka stranka
- C. Komunistička partija Jugoslavije
- D. Narodna radikalna stranka

4. Na slici su okupljeni političari zbog potpisivanja političke izjave. O kojoj je izjavi riječ?

A. Krfska deklaracija

1	
---	--

B. Manifest kralja Karla I.

C. Svibanjska deklaracija

D. Ženevska deklaracija

5. Koji je zastupnik uz Pavla Radića ubijen u atentatu u beogradskoj Narodnoj skupštini 20. lipnja 1928. godine?

A. Đuro Basariček

1	
---	--

B. Ivan Granda

C. Ivan Pernar

D. Stjepan Radić

6. Kako se zove dio Njemačke koji je 1923. godine, zbog neplaćanja ratne odštete, okupirala Francuska?

A. Alsace

1	
---	--

B. Bavarska

C. Lorraine

D. Ruhr

7. Koji je bio glavni grad Države Slovenaca, Hrvata i Srba?

- A. Beograd
- B. Ljubljana
- C. Sarajevo
- D. Zagreb

1	
---	--

8. Koja je vjera bila prva po brojnosti u Kraljevstvu Srba, Hrvata i Slovenaca?

- A. Islamska
- B. Katolička
- C. Pravoslavna
- D. Protestantska

1	
---	--

9. Kojim poslom Banovina Hrvatska nije samostalno upravljala?

- A. Pošta
- B. Prosvjeta
- C. Sudstvo
- D. Zdravstvo

1	
---	--

II. U sljedećim zadacima povežite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova na praznu crtu iza broja. Tri ponuđena pojma nemaju svoj adekvatan par i nigdje se ne upisuju.

10. Povežite osobu i njegovu djelatnost.

1. _____ Ivan Meštrović	A. sport
2. _____ Miroslav Krleža	B. arheologija
3. _____ Ivan Generalić	C. književnost
	D. kiparstvo
	E. slikarstvo
	F. glazba

3	
---	--

11. Povežite osobu i njegovu funkciju.

1. _____ Vittorio Orlando	A. njemački ministar propagande
2. _____ Herbert Hoover	B. predsjednik talijanske vlade
3. _____ Francisco Franco	C. predsjednik SAD-a
	D. španjolski general
	E. predsjednik francuske vlade
	F. predsjednik britanske vlade

3	
---	--

III. U sljedećim zadacima odgovorite na pitanja kratkim odgovorima.

12. Koju osobu (ime i prezime) opisuje sljedeći tekst?

„Njegovo je doba bilo desetljeće od 1918. do 1928. Nazivali su ga demagogom, a svoje je govore izgovarao gotovo šapćući. Punio je svoje novine vlastitim člancima, napisao je pet monografija, a bio je toliko slaba vida da je tiskane stranice pri čitanju morao držati pedalj daleko od očiju. Rođen je na selu, uživao je u pjevanju narodnih pjesama uz tamburicu, a bio je ovjenčan diplomom Sorbone.“

1	
---	--

13. Kako se zovu pripadnici dječje organizacije u nacističkoj Njemačkoj prikazani na slici?

1	
---	--

14. Kako se zove država čiji je grb prikazan na slici?

1	
---	--

15. Kako se zove zakon iz 1921. godine koji je potpuno zabranio djelatnost Komunističke partije Jugoslavije (KPJ) te poništio mandate komunista u Skupštini?

1	
---	--

16. Koju državu je nacistička Njemačka pripojila kada je tiskala ovu razglednicu na slici?

1	
---	--

17. Tko je autor popularnog lika Mickeyja Mousea?

1	
---	--

18. Kako se zove slavni psihijatar na slici koji je pred nacistima pobjegao iz Austrije?

1	
---	--

19. Tko je (ime i prezime) bio predsjednik vlade Kraljevine Jugoslavije u razdoblju od 1935. do 1939. godine?

1	
---	--

20. Tko je izjavio (ime i prezime):

„Sila je oružje slabih; nenasilje je oružje jakih“

1	
---	--

IV. U sljedećim zadatcima poredajte kronološki navedene sadržaje.

21. Upisivanjem rednih brojeva od 1. do 4. na praznu crtu iza slova kronološki točno poredaj navedene događaje tako da tako da 1. označava najraniji, a 4. najnoviji događaj.

2	
---	--

- A. _____ uvođenje šestosiječanjske diktature
- B. _____ utemeljenje ustaškog pokreta
- C. _____ Oktroirani ustav
- D. _____ Zagrebačke punktacije

22. Upisivanjem rednih brojeva od 1. do 4. na praznu crtu iza slova kronološki točno poredaj navedene događaje tako da tako da 1. označava najraniji, a 4. najnoviji događaj.

2	
---	--

- A. _____ proglašenje Republike Turske
- B. _____ prvi zvučni film
- C. _____ Lenjinova smrt
- D. _____ početak zabrane proizvodnje i točenja alkohola u SAD-u (prohibicija)

23. Upisivanjem rednih brojeva od 1. do 4. na praznu crtu iza slova kronološki točno poredaj navedene događaje tako da tako da 1. označava najraniji, a 4. najnoviji događaj.

2	
---	--

- A. _____ Amelia Earhart preletjela Atlantik
- B. _____ Olimpijske igre u Berlinu
- C. _____ Rooseveltov New Deal
- D. _____ atentat na kralja Aleksandra Karađorđevića u Marseilleu

24. Zaokruži slovo ispred kronološki točnog slijeda navedenih događaja:

1	
---	--

- A. Nirnberški zakoni → Kristalna noć → smrt predsjednika von Hindenburga → dolazak nacista na vlast
- B. dolazak nacista na vlast → Nirnberški zakoni → smrt predsjednika von Hindenburga → Kristalna noć
- C. dolazak nacista na vlast → smrt predsjednika von Hindenburga → Nirnberški zakoni → Kristalna noć
- D. dolazak nacista na vlast → Nirnberški zakoni → Kristalna noć → smrt predsjednika von Hindenburga

25. Zaokruži slovo ispred kronološki točnog slijeda nastanka navedenih država:

1	
---	--

- A. Država Slovenaca, Hrvata i Srba → Kraljevstvo Srba, Hrvata i Slovenaca → Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca → Kraljevina Jugoslavija
- B. Država Slovenaca, Hrvata i Srba → Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca → Kraljevstvo Srba, Hrvata i Slovenaca → Kraljevina Jugoslavija
- C. Država Slovenaca, Hrvata i Srba → Kraljevina Jugoslavija → Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca → Kraljevstvo Srba, Hrvata i Slovenaca
- D. Kraljevstvo Srba, Hrvata i Slovenaca → Kraljevina Jugoslavija → Kraljevina Srba, Hrvata i Slovenaca → Država Slovenaca, Hrvata i Srba

V. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć izvornoga povijesnog teksta.

26. Prouči izvorni povijesni tekst i odgovori na pitanja.

„Nastupio je čas, kad između Naroda i Kralja ne može i ne smije biti više posrednika (...) Parlamentarni red i sav naš politički život dobivaju sve više negativno obilježje, od čega Narod i Država imaju za sada samo štete. Parlamentarizam (...) počele su zaslijepljene političke strasti zloupotrebljavati u toj mjeri, da je postao smetnja za svaki plodniji rad u Državi. Žalosni razdori i događaji u Narodnoj skupštini pokolebali su kod Naroda vjeru u korisnost te ustanove. Sporazumi, pa i najobičniji odnosi između stranaka i ljudi, postali su apsolutno nemogući. (...)“

A. Kada objavljen navedeni proglas (godina)?

1	
---	--

B. Tko je kralj iz gore navedenog teksta (ime i prezime)?

1	
---	--

C. U kojoj su se državi dogodili navedeni događaji?

1	
---	--

27. Prouči izvorni povijesni tekst i odgovori na pitanja.

„...Gospodo! Još nije prekasno! Ne srljajte kao guske u maglu! Ne zaključujte jedinstvene vlade s Kraljevinom Srbijom već zato, jer, eto, u ime Kraljevine Srbije nema tu nikoga, ništa, osim taj jedan brzojav, a i taj predstavlja sasvim nešto drugo nego vi. Nemojte tako postupati da se bude moralo danas-sutra kazati, da ste i vi Slovenci i vi Srbi Vojvođanci i Bosanci, i vi naši Hrvati Dalmatinci, a nadasve vi naši domaći hrvatski Srbi da smo se svi skupili danas ovamo samo zato da izvršite jedno urotničko djelo protiv naroda, napose protiv Hrvatske i protiv Hrvata. Dajte uvidite barem to da je ova stvar tako važna i tako sudbonosna da treba sazvati čitavo Narodno vijeće, a, naravski, i Hrvatski sabor.“

A. Tko je izrekao navedene rečenice?

1	
---	--

B. Kada je izrečen ovaj govor (mjesec i godina)?

1	
---	--

C. Koja je država stvorena nekoliko dana nakon navedenog govora (puni naziv)?

1	
---	--

28. Prouči izvorni povijesni tekst i odgovori na pitanja.

„Hrvatsko je pitanje u stvarnosti dvostruki problem. Tu je problem regionalne autonomije i postavljanja granica između Hrvatske i Srbije i problem političke slobode za cijelo kraljevstvo. Kad je dr. Maček, vođa Hrvatske seljačke stranke, 14. kolovoza 1938. Došao u Beograd, govorio je skupu od 80 000 Srba iz Beograda i Šumadije (središnja Srbija) o nepravdama u Hrvatskoj te spomenuo jedan otok u Dalmaciji gdje vlada neograničen teror

policije i upitao: 'Može li se očekivati da će se ti dalmatinski Hrvati boriti u slučaju rata za ovu državu?' na što je skup Srba odgovorio: 'Ne, a ne bismo ni mi!'"

A. Kako se naziva sporazum kojim se pokušalo riješiti hrvatsko pitanje i položaj Hrvatske u okviru Kraljevine Jugoslavije?

1	
---	--

B. Kada je sporazum potpisan (dan, mjesec i godina)?

1	
---	--

C. Tko je imenovan za bana Banovine Hrvatske u Zagrebu (ime i prezime)?

1	
---	--

VI. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć i na slijepim povijesnim zemljovidima.

29. Zemljovid prikazuje Njemačku nakon potpisivanja mirovnog ugovora.

A. Kojoj državi je pripojeno područje označeno na karti brojem 1?

1	
---	--

B. Kojoj državi je pripojeno područje označeno na karti brojem 2?

1	
---	--

C. Kojoj državi je pripojeno područje označeno na karti brojem 3?

1	
---	--

30. Na slijepom zemljovidu koji prikazuje Europu nakon Prvog svjetskog rata označite:

A. Brojem 1 označite državu u kojoj je održana Versajska mirovna konferencija.

1	
---	--

B. Brojem 2 označite državu u kojoj se nalazilo sjedište Lige (Društva) naroda.

1	
---	--

C. Brojem 3 označite državu koja je 1929. godine sa Svetom Stolicom sklopila Lateranske ugovore.

1	
---	--

31. Na slijepom zemljovidu koji prikazuje Kraljevinu Jugoslaviju 1929. godine označite:

A. Brojem 1 označite Savsku banovinu.

1	
---	--

B. Brojem 2 označite Zetsku banovinu.

1	
---	--

C. Brojem 3 označite Vrbasku banovinu.

1	
---	--